

Юрова І.Ю.,
Дисципліна: «Українська мова»
2 курс
вокальний підготовчий

Пошта для листування, з'ясування проблемних питань та відправлення робіт: iiurova@gmail.com

Питання для самоопрацювання

1. Словосполучення. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення

2. Речення. Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань)

3. Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком

4. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот

Завдання для практичної роботи

Завдання 1. Перепишіть речення, розставте розділові знаки. Поясніть правила вживання тире між підметом і присудком.

І. Русь Древня корінь і навчало всього. Священний обов'язок української національної науки простежити за золотою ниттю пов'язі археологічних культур від найпервиннішого горизонту й до часів історичних. Найвища Божа благодать моя земля. А моє багатство руки і чесність. Шукати славу суєта. Дістати славу щастя. Заслужити славу честь. Смерть за волю це найтяжча праця. Мої тополі то зелені смолоскипи від рідної землі у небеса. Налитий колосок то кров моя і піт мій вічний біль з дитячих трудних літ.

Хліб і сонце найцінніше в світі. Мати то сонечко рідне тепле ласкаве земне. Життя з подвійним дном химера. Очі людські то море найглибше. Гори цієї дивна таємниця оця пробита в камені криниця. Бабин Яр то не яр а могила.

Завдання 2. Перепишіть речення, розставте розділові знаки.

I. Ой ти Дніпре Славуто наш давній ти шляху козацький! Ізжили на тобі ми свій вік молодецький юнацький. Батьку Дніпре ти біжи скоріш та й до Чорномор'я. Шуми Славутичу ріко ростить дерева юні гінко. А де ж та річенька Глибочиця в які втекла вона краї? Війнуло громом з Тясмина ріки. Гей на всі простори на Карпати гори розлітайся слово розтинайся клич. І плаче гірко Ярославна в Путивлі граді на валу. Роман Павла Загребельного Диво належить до кращих надбань української романістики. Коли Грицеві виповнилося десять років йому подарували Три мушкетери Олександра Дюма батька. Край Черногорівки села текла мого дитинства річка. Тільки що перейшли Галатовку урочище аж ось перегородила їм дорогу процесія. Десант висаджувавсь на берег Мис Любові. Легкові останньої моделі копичаться позлазившись мов жуки скарабеї лисніють кузовами. А тим часом чи не попхнете ви ще раз мою Ладу? На розі вулиць Тихої й Гучної стою й не знаю по якій іти. Ціле літо тут палахкотітимуть троянди червоний як жар Майор Гагарін і незрівнянна жовто золотава Глорія Дей.

Завдання 3. Перепишіть речення, розставте розділові знаки.

Особливу увагу звеніть на пунктограму «Однорідні члени речення».

I. У сні не раз ходив крізь темний ліс до кладки до порому чи до броду. Чи душа навіки гине чи встає ізнову жить? Покажи мені скрипку з вогню а чи флейту забутої хвилі. То сонце чи розпечена сльоза тече за небокрай із мого ока? Тиша навколо тебе іскриться чи то морозними іскрами чи то місячним промінням. Мені б сопілку десь знайти чи скрипку. Чи співали дружечки чи не співали чи танцювали парубки з дівчатами чи не танцювали? І втіхою поразки а чи слави нова ракета зводилась увись. Зеленіла зірка семафора чи планета рідна вдалині? Деколи хочеться серцю стати терном чи кропивою.

Завдання 4. Перепишіть речення, розставте розділові знаки.

Прокоментуйте пунктограму «розділові знаки при узагальнювальних словах».

I. Тут живуть майстри хороші й чесні вуглярі і теслі й дьогтярі. То були усе знайомі парубки свої Тимофій Іван Грицько Онисько Федір. Стельмахи є в кожному селі і в Кусиківцях і в Літинці і в Зінов'євцях і у

Вербці і в Березці і в Майданах і в Руднях і в Гутах і в отих Тесах. А ціль в усіх одна робота праця для правди і добра. Гвинтиком назвали мене а я й досі не хочу бути безчуттєвим залізом ні гвинтиком ні шурупом ні гайкою навіть цілою шестірнею. Зоотехнік Невечеря неспроста кожній корові дав такі грамотні та культурні клички Асамблея Квитанція Резолюція Організація Накладна Комісія. Значні площі в Україні займають баштанні культури як от гарбузи кавуни дині кабачки патисони. Для незнайки виноград увесь однаковий а вмалець по самій корі пальцями чує який сорт бо кора ж різна то нитчаста то гладенька то ребриста то лускувата...

Завдання 5. Перепишіть речення, розставте розділові знаки. Прокоментуйте пунктограму «розділові знаки при узагальнювальних словах».

І. Жито пшениця й овес все разом поспіло й присохло. Швидка розмова швидкі очі проворні руки все те було не підхоже до віковичного хлібороба кріпака. Її широко розкриті темні очі її голос вид все так нагадувало Нимидору. І зелений садок і маленька пасіка в садку під горою і криниця під грушею і левада і зелена діброва на горах і розмова з Лавріном за пасікою все ніби завітчало свекрову хату квітами та залило пахощами. Весь степ і лиман і озеро і море все закуталось в якийсь чарівний тихий світ повилось прозорим сизим туманом.

Література

1. Жовтобрюх М. А., Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови: У 2-х ч. Ч. 1. – К. : Вища шк., 2000.
2. Леонова М. В. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. – К.: Вища шк., 2003. - 553 с.
3. Сучасна українська літературна мова / за ред. М. Я. Плющ. – 7-е вид., стер. – К.: Вища шк., 2009. - 459 с.
4. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис. / за заг. ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1969.